

Apró Antal látogatása Csongrád megyében

Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese pénteken és szombaton látogatást tett Csongrád megyében. Szentesen és Csongrádon megbeszélést folytatott a helyi párt- és állami vezetőkkel. A két városban az idősebb kérdésekről folytatott eszmecsereken részt vett Győri Imre, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkára, dr. Komócsin Mihály, a megyei pártbizottság titkára, Labádi Sándor, a szentesi és Góg Mihály, a csongrádi városi pártbizottság első titkára, dr. Bajomi Sándor, a Szentesi Városi Tanács V. B. elnöke és Nagy Imre, a Csongrádi Városi Tanács V. B. elnökhelyettese.

A Minisztertanács elnökhelyettesének

programjában üzemlátogatások is szerepeltek. Szombaton délelőtt megtekintette a MIRKÖZ Kisz-nek Csongrád városában épülő új üzemét, amelynek elsőként elkészült csarnokában már megkezdődött a hűtőpultok gyártása. Rév Lajos, az OKISZ elnöke és a ktsz vezetői a szövetkezet Szentesenre telepített üzemének bővítésének terveiről tájékoztatták a vendéget. Apró Antalnak Csongrád egyik új lakónegyede építkezéseit is bemutatták.

A Minisztertanács elnökhelyettese szombaton délután a Kontakta szentesi gyáregységébe látogatott, ahol Bozsó Sándor, a gyáregység vezetője és Bajomi György, az üzemi pártbizottság titkára ismertette a százmillió forintos költséggel nemrég elkészült üzem munkáját.

A budapesti népfrentelnökség ülése

A szolidaritás dokumentumai

Szombaton délelőtt a Hazafias Népfrent budapesti bizottsága a Világszolidaritás napja Vietnammal kapcsolatos értékelése alkalmából kibővített elnökségi ülést tartott. A tanácskozáson megjelent Hoang Luong, a VDK budapesti nagykövete, Le Huu Van, a Dél-vietnami Köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és Katona Imre, a budapesti pártbizottság titkára.

A napirend előtt dr. Pesta László alelnök meleg szavakkal emlékezett meg a váratlanul elhunyt Harrer Ferencnek, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa alelnökének, a budapesti népfrentbizottság elnökének kivételes egyéniségéről és munkásságáról.

Ezt követte dr. Trautmann Rezsőnek, a budapesti bizottság alelnökének felszólalása, amelyben ismertette a szolidaritási akció eredményeit. Elmondotta, hogy a november 15-i Hanoi-parki demonstráció az utóbbi évek legeredményesebb, a társadalom minden rétegét mozgósító akciója volt. A sikeres megmozdulás oka minden bizonnyal az újszerű szervezésben rejlik. A párt- és a tömegszervezetek tagjai és vezetői, a tudósok, a művészek, a vezető egyházi személyiségek, a szocialista brigádok képviselői és tagjai, a nyugdíjasok és az alkalmazottak tízezerszámra keresték fel ezen a napon a vietnami hősök tiszteletére állított emlékművet.

Dr. Trautmann Rezső beszámolója után

átadta a nagykövetségek képviselőinek a főváros lakosságának szolidaritását dokumentáló két hatalmas albumot.

A VDK nagykövete és a DVK ügyvivője elismerő és köszönő szavak kíséretében szintén ajándékot adtak át az akciót kezdeményező népfrentvezetőknek.

Sebestyén Nándorné, az Országos Béketanács titkára befejezésül elmondotta: a november 15-i demonstráció az amerikai békemozgalmak támogatása és a vietnami néppel való szolidaritás jegyében zajlott. Szívünk szerint legközelebb a vietnami nép győzelmét ünnepelnénk az emlékmű előtt.

Új mezőgazdasági

szakmunkásképző iskola

Dr. Sággy Vilmos, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese szombaton Velencén felavatta az új mezőgazdasági szakmunkásképző iskolát és kollégiumot. A 18,3 millió forintos költséggel létrehozott intézményben jól felszerelt oktatótermek és gépműhelyek, valamint 19 személyes kollégium áll a szakmunkásképzés szolgálatában.

Az avatóünnepségen megjelent dr. Tapolczai Jenő, a megyei tanács vb-elnöke is.

KÖZÉLET — DIPLOMÁCIA

Finn vendégek a Diósgyőri Lenin Kohászati Művekben

Szombaton finn vendégek látogattak el a Diósgyőri Lenin Kohászati Művekbe. Vaino Leskinen, a Finn Köztársaság kereskedelmi és iparügyi miniszterét és Martti Ingmanit, Finnország budapesti nagykövétét dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter kísérte el Borsod megyei útjára.

A vendégeket dr. Enekes Sándor, a diósgyőri kohászat vezérigazgatója fogadta és tájékoztatta a gyáróriás munkájáról.

A vietnami egészségügyi küldöttség látogatásai

A Dinh Thi Can egészségügyi miniszterhelyettes asszony vezetésével hazánkban tartózkodó vietnami egészségügyi küldöttség itt-tartózkodásának első két napját szakmai megbeszélésekkel és látogatásokkal töltötte. Felkeresték a Ssemelweis Orvostudományi Egyetem általános orvosi és gyógyszerészeti karát, megtekintették a MOM üzemorvosi rendelőjét. Dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter hivatalában fogadta a vendégeket és ismertette a magyar egészségügy szervezetét és helyzetét. A látogatáson részt vett Hoang Luong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövete is.

Hazaérkezett a Mongóliában járt magyar kereskedelmi küldöttség

A Tordai Jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével Mongóliában járt

magyar kereskedelmi küldöttség, amely aláírta a két ország közötti kereskedelmet szabályozó, 1970-re vonatkozó árucseré-forgalmi és fizetési jegyzőkönyvet, hazaérkezett Ulánbátorból.

Élelmiszer-gazdasági delegáció érkezett az NDK-ból

Dr. Helmuth Koch, a mezőgazdasági termékek felvásárlási és feldolgozási állami bizottságának államtitkára és dr. Kurt Lemke, kereskedelmi és közlekedési miniszterhelyettes vezetésével szombaton élelmiszer-gazdasági delegáció érkezett az NDK-ból. Fogadásukra a Ferihegyi repülőtérre megjelent dr. Sággy Vilmos, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese.

Lengyel kitüntetés a Ganz-MÁVAG fiataljainak

A Lengyel Kultúrában szombaton benyújtott ünnepségen adták át a Ganz-MÁVAG-gyár hét KISZ-istájának a Lengyel Mártírok Emlékműve Országos Tanácsának kitüntetését, a nemzeti megemlékezés érmét.

Az emlékművet Jozef Pietrusinszki, a tanács főtáskára nyújtotta át, aki egy küldöttség élén tartózkodik Budapesten. Köszönetet mondott a fiataloknak, akik sok szeretettel ápolják a hazánkban elcsúszott lengyel katonák sírjait. Az ünnepségen jelen volt B. Dabrowski, a lengyel nagykövetség első titkára és Stanislaw Ogorek nagykövetségi titkár, a konzuli osztály vezetője.

A szlovák szövetség jubileuma

A Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége fennállásának 20. évfordulója alkalmából a szövetség, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa és a Művelődésügyi Minisztérium szombat este ünnepséget rendezett a MOM-ban.

Az ünnepség elnökségében foglalt helyet Tóth Mátyás, az MSZMP Központi Bizottsága párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője, Barati József, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának titkára, dr. Kovágy László, a Művelődésügyi Minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője.

Knihár Jánosnak, a szövetség országos választmányának elnökének megnyitó szavai után Molnár János művelődésügyi mi-

niszterhelyettes mondott ünnepi beszédet. Ebben szólott kormányunk nemzetiségpolitikájáról, és méltatta a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének a politika végrehajtásában kifejtett tevékenységét. Ezt követően Bielik György, a szövetség főtáskára szólalt fel, és visszatekintett a szövetség két évtized alatt megtett útjára.

Az est második részében a jubileumi műsorban felléptek a szlovák népi együttesek, a Budapesti Szlovák Gimnázium énekara, valamint a Magyarországi Központi Nemzetiségi Táncegyüttes.

A MOM nagytermet zsúfolásig megtöltő közönség sorában ott voltak Csehszlovákia budapesti nagykövetségének diplomáciai képviselői is.

Az emlékestet megelőző ünnepi fogadáson Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes átnyújtotta Bielik György főtáskának a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által adományozott Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetését. Hat személynek a Szocialista Kultúráért érdemérmét, két együttesnek pedig miniszteri dicséretet nyújtott át.

Bajtársi találkozó a Partizán Szövetségben

Régi barátok, harcostársak — a spanyolországi nemzetközi brigádok magyar önkéntesei és hozzátartozói gyűltek össze a Bajtársi Találkozóra szombaton este a Partizán Szövetség székházában. A szíves, baráti összejövetel résztvevőit, akiknek sorában Uzsza Gyula altábornagy, a szövetség főtáskára és több ismert közéleti személyiség is jelen volt. Sebes Sándor, a Partizán Szövetség országos választmányának tagja, a belkereskedelmi miniszter első helyettese üdvözölte. Részt vett és felszólalt a találkozóan Rafael Vidella, a Spanyol Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja is, aki a spanyol hazafiaknak a Franco-diktatúra elleni jelenlegi küzdelméről adott tájékoztatást.

Ma befejezi munkáját a DIVSZ jogi konferenciája

Szombaton a Benczúr utcai SZOT-szálóban szekcióülésekkel folytatta munkáját a gyermeki jogok nemzetközi konferenciája. Szó esett a kötelező, általános, ingyenes és demokratikus oktatásról, valamint az állandó nevelőhatások — szabad idő, sport, játék stb. — szerepéről. A második szekció fő témája a gyermekvédelem és segélyezés volt. A harmadik munkabizottság olyan kérdésekről tanácskozott, mint a gyermek jogainak nemzetközi meghatározása, a gyermek társadalmi biztonsága, illetve harmonikus fejlődésük biztosítása. A negyedik szekcióban a holnap emberének perspektíváiról és társadalmi hivatásáról tartottak eszmecsereket.

A nemzetközi konferencia vasárnap fejezi be munkáját, amikor plenáris ülésen összegezik a viták tapasztalatait.

Fekete Sándor:

Nincs semmi különös...

Balassagyarmati vezetők az első *hogymintre* ilyen szűkszavú szerénységgel válaszolnak: „Nincs semmi különös...” De nemcsak szerénység van ebben a szűkszavúságban. Van benne még valami jóleső *országos tájékozottság* is. Igazuk van ugyanis abban, hogy ami Balassagyarmaton, ebben a mintegy 13 ezer lakosú Nógrád megyei városban történt, az az egész ország általános története is. Nincs benne semmi különös, hiszen a többi 71 magyar város nagyjában-egészében ugyanilyen szapora léptekkel megy előre a városiasodás útján. A „semmi különös” tehát bizonyos szerénység törvényszerűsége mutat. Egyébként sem elegendő a megöly lelkes és bő lére eresztett szóbeli válasz annak érzékeltetésére, amit a szemnek kell látnia...

Nem messze a várostól, Benczúrfalván él Kossuth-díjas faszobrászművésznünk, Szabó István. Ő mondta el, hogy nemrég egyik barátja kereste fel falusi műtermében. A vendég elvitte a látogatásra kisfiát is. Ahogy ott a remekbe faragott műalkotásokat nézegették, a gyermek megállt a mester ismert szobra, a két tehénkével szántó paraszt portréja előtt. Nézte-nézte, majd az édesapjához fordult: „Hát nemcsak traktorral lehet szántani? Lehet így is?”

A szem, a közvetlen tapasztalat mindennél érvényesebb módon méri le az iramló élet változásait. Az a bányászult és sanyarú paraszti élet, ami Szabó István plasztikájában szemet gyönyörködtetően, de mégis szívet hasagató ítéletmondással megörökített — már eltűnt a környékről is. Amerre csak jártunk Balassagyarmat utcáin, a vízmű és a csatorna felásott árka mintha — jelképesen — egy roppant harc lövészárka lennének, ahol a jelen és a jövő győztes osztagai veszik célba az évszázadok homályából ittmaradt tűnő árnyakat.

A Palóc Múzeum nagy hozzáértéssel összeválogatott, s bátran mondhatom, nagyszabású helytörténeti anyaga nemcsak a népművészet egyszerűségével és zsenialitásával, hanem dokumentumok, relikviák indulatokat fakasztó tanúságtételével beszél egy népről, amely nemcsak néprajzi színeit, hanem szorgalmát és hősiességét is beleírta a nemzeti történelembe.

Honnét jött elő, honnét emelkedett fel a palócság „fővárosa”? Itt megint a látvány, a közvetlen tapasztalat siet a halovány szavak segítségére. A harmonikus, tömörségével és monumentalitásával az egész táj felett uralkodó hajdani megyeháza patinás falai között — még egy darabig — a kötöttáru-gyár fejlődő egysége dolgozik. Erről a megyeházáról ma már csak Madách Imre és Mikszáth Kálmán óriás alakja jut az eszünkbe, mindketten itt dolgoztak. De hogy még kik ültek a szigorú íróasztalok parancsnoki székeiben, mi folyt itt a felzárkózásról, arról sokat elmond a ma már Salgótarjánban szolgáló megyei tanács kiadásában megjelenő monográfia, amelynek első kötete már kikerült a nyomdából.

A főispáni díszteremben kattogó varrógépeknél csinos lányok és asszonyok készítik a gyermekholmikát. A vakító fényözönt sugárzó neoncsövek felett hatalmas csillár árval-

kodik, aranyozása lepattogzott, gyertyaéglő alszanak, s hiába álmódnak félelmetesen csillogó arisztokrata nevek csillogó megyebáljairól, az a világ örökre elmúlt. Olyan világ jött a helyébe, amely munkát, örömet, menedéket és gyarapodást akar nyújtani a „jó palócoknak”.

A város társadalmi szerkezete először felbomlott, majd újjászerveződött. Balassagyarmat régente hivatalonok-, kereskedő-, kisiparos- és diákváros volt. Aztán 1950-ben elköltözött a megye.

Ütkeresés következett. Végleg a margóra kerül ez a határszéli kisváros? Az elmúlt hat esztendőben öt ipari üzem létesült itt, most építenek hozzá még kettőt, s a régiakat is bővítik. Akárcsak Esztergom, Vác, Szentendre, vagy más hasonló városka, Balassagyarmat is felzárkózott az ipari városok sorába. Társadalmi viszonyainak fejlődésére jellemző, hogy a 13 ezer lakosból mintegy negyedszáz ezer az ipari munkás. (Egy csekély részük még kijár dolgozni a városból. A budapesti Ikarus-gyár például minden reggel egy nagy autóbusznyi munkást szállít üzemébe. Pedig munkaerőre helyben nagyobb szükség lenne.)

Az ipari jelleg erősödése, a munkások számának rohamos növekedése eddig nem ismert igényekkel-gondokkal rohamozza a város vezetőit. A vízvezeték- és csatornabikádok nemcsak a teljesen felforgatják a várost, az Ipolyt, ahogy régen mondták, a Palócföld Nílusát, megrendszabályozták, nem törhet ki fölébe a medréből. A kereskedelem, az áruellátás ellen nincs panasz. A piac ellen azonban igen, a szezonárak valamivel magasabbak a pestiekénél, a környékbeli termelőszövetkezeteknek a jövőben nagyobb árleszorító konkurrenciát kell támasztaniuk az állami és magánkézben levő zöldség- és gyümölcskereskedelemmel szemben.

A lakásépítkezésben nincs semmi különös, egyfelől állandó építkezés folyik, másfelől változatlanul szorongató a lakáshiány. Kultúrházra lenne szükség. Hangot kapott az a terv, hogy vagy a volt megyeházából csinálnak kulturális centrumot a kötöttáru-gyár kiköltözése után, vagy pedig az épülő új középiskolát kapcsolják össze népművelési tevékenységgel. Erre van alap, hiszen a balassagyarmati híres irodalmi színpad is a pedagógusokra és a középiskolásokra épült.

De nincs szükség most krónikáira. Elvégre nem volt más célo, mint megmutatni azt, mi rejtőzködik a „nincs semmi különös” mögött.

Ha krónikát írtam volna, most az következne, hogy ez a „semmi különös”, ami országosan „általános” — mennyire telve van feszültségekkel, mégpedig jóindulatú, építő feszültségekkel. A tanácselnök a gazdasági életből került mostani posztjára. Csak természetes, hogy a tanács munkáját áthatja, ihletti, önmagával és a jelenlegi városi helyzettel szüntelenül elégedetlenné teszi a reform szelleme. Ami van, már azt is a gazdasági reform előszele és friss fuvallata tette lehetővé a városban. A reform ezután még több leckét ró a város vezetőire, állandó gondolkodásra, vállalkozásra, kezdeményezésre készíti őket. Most az a fontos, hogy sokkal inkább velük együtt töprengjen, tervesszen Balassagyarmat egész megújult lakossága is.